

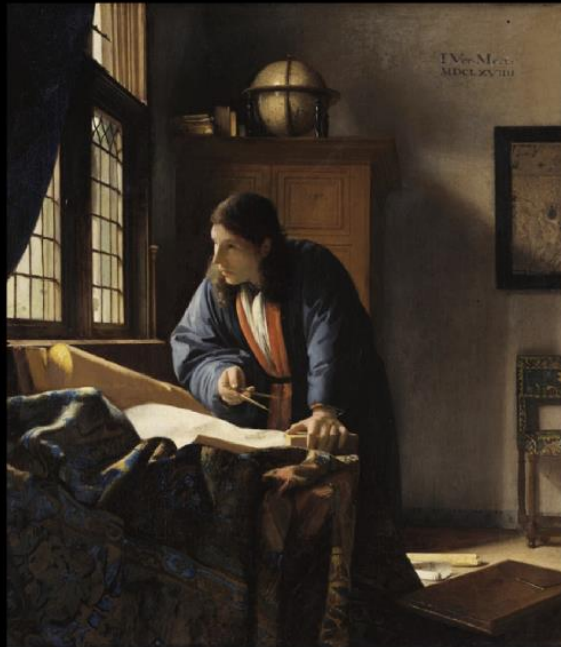
February 2023

■ ACTUEEL

Rechts: *De geograaf* (1668-'69) van Vermeer, waarvan wordt gezegd dat het Antoni van Leeuwenhoek afbeeldt. Onder: *Het glas wijn* (ca. 1660).



CHRISTOPH SCHWUIJ, STADTISCH MUSEUM, ZÜRICH, CH



STADT MUSEUM, FRANKFURT AM MAIN

TENTOONSTELLING

## Een voorjaar vol Hollandse meesters

Vanaf februari zijn er drie belangrijke tentoonstellingen waarin de Nederlandse schilderkunst van de 17<sup>de</sup> eeuw centraal staat: twee in Amsterdam en een in Delft.

### Vermeer in het Rijksmuseum

Nooit eerder zijn er zo veel schilderijen van Johannes Vermeer bij elkaar verzameld als op de tentoonstelling *Vermeer* in het Amsterdamse Rijksmuseum. 28 van de 37 bekende werken van de schilder zijn op deze expositie te zien, waarvan er zeven

nooit eerder in Nederland werden tentoongesteld.

Uit het buitenland komen onder meer het *Brieflezend meisje aan het venster*, dat recent werd gerestaureerd (Gemäldegalerie Alte Meister, Dresden), en alle drie de Vermeers uit de Frick Collection in New York, te weten de *Dame en de dienstmeid*, de *Onderbreking van*

*de muziek* en de *Soldaat en het lachende meisje*.

Het Rijksmuseum heeft de afgelopen periode veel onderzoek gedaan naar het werk van Vermeer. Zo werd ontdekt dat hij op de nu witte achtergrond van *Het melkmeisje* ooit een wandrek met schenkkannen, en op de voorgrond een vuurkorf had willen schilderen.

### Vermeer en Delft, Museum Prinsenhof

Vermeer is als schilder onlosmakelijk verbonden met Delft, waar hij in 1632 werd geboren en in 1675 overleed. Zijn leven en werk in deze stad zijn het onderwerp van een expositie in Museum Prinsenhof, die parallel te zien is met die in het Rijksmuseum.

*Lazarus en de rijke man* (ca. 1677) van Jan Steen. Op de stenen bank staat 'In weelde siet toe': wees voorzichtig met rijkdom.

Het bruisende Delft van de 17<sup>de</sup> eeuw wordt gepresenteerd aan de hand van documenten, voorwerpen en kunstwerken uit de directe omgeving van Vermeer. Een van de hoogtepunten is het schilderij *De koppelaarster* van Dirck van Baburen, dat mogelijk in het bezit was van Vermeers schoonmoeder, waar hij inwoonde. Het doek is terug te zien op Vermeers *Dame zittend aan het klavecimbel*.

Vermeer was bepaald niet de enige schilder die actief was in Delft. Op de tentoonstelling zijn dan ook werken te zien van veel andere meesters die lange of kortere tijd in de stad werkten, onder wie Jan Steen, Gerard Houckgeest, Cornelis de Man, Anthonie Palamedesz, Maria van Oosterwijk en Pieter de Hooch. Hun werk laat zien wat het artistieke klimaat was waarin Vermeer als kunstenaar werd gevormd.

### Rembrandt en tijdgenoten, Hermitage

In 2003 begonnen de Amerikaanse investeerder Thomas S. Kaplan en zijn vrouw Daphne Recanati Kaplan met het verzamelen van Nederlandse schilderijen uit de 17<sup>de</sup> eeuw. Inmiddels

omvat de Leiden Collection 250 schilderijen en is daarmee een van de grootste en belangrijkste verzamelingen in particuliere handen. 35 historiestukken uit deze collectie zijn dit voorjaar te zien in de Hermitage in Amsterdam.

Daaronder zijn twee werken van Rembrandt van

Rijn (1606-'69). Hij was ervan overtuigd dat een meesterschilder ook een historieschilder moet zijn en laat dat hier onder meer zien met zijn portret van *Minerva in haar studeerkamer* (1635), een indrukwekkend schilderij (138 x 116,5 cm) van de godin van de wijsheid. Als contrast is

er het piepkleine schilderij *Buste van een bebaarde oude man* (1633), slechts 10,6 x 7,2 cm groot. De overige werken zijn van schilders die een band hebben met Rembrandt, zoals Pieter Lastman, Ferdinand Bol (1616-'80) en Arent de Gelder. *Servaa's Neijens*



THE LEIDEN COLLECTION

### Tentoonstellingsinformatie

**Vermeer** Rijksmuseum Amsterdam, 10 februari-4 juni. Reserveren verplicht.  
**Het Delft van Vermeer** Prinsenhof Delft, 10 februari-4 juni. Reserveren geadviseerd.  
**Rembrandt en tijdgenoten** Hermitage Amsterdam, 4 februari-27 augustus.

**A spring filled with Dutch masters**

Starting in February, there are three major exhibitions focusing on Dutch paintings of the 17th century: two in Amsterdam and one in Delft.

**Vermeer in the Rijksmuseum**

Never before have so many paintings by Johannes Vermeer been gathered together as in the Vermeer exhibition at Amsterdam's Rijksmuseum. Twenty-eight of the painter's 37 known pieces are on display at this exhibition, seven of which have never been exhibited in the Netherlands before.

From abroad this includes the *Girl Reading a Letter at an Open Window*, recently restored (Gemäldegalerie Alte Meister (Old Masters Picture Gallery, Dresden), and all three Vermeers from the Frick Collection in New York, namely the *Lady and Maid*, the *Girl Interrupted at Her Music* and *The Soldier and the Laughing Girl*.

The Rijksmuseum has recently done a lot of research into Vermeer's work. For example, it was discovered that he had once wanted to paint a wall rack with jugs on the now white background of *The Milkmaid* and a fire basket in the foreground.

**Vermeer and Delft, Museum Prinsenhof**

As a painter, Vermeer is inextricably linked to Delft, where he was born in 1632 and died in 1675. His life and work in this city are the subjects of an exhibition at Museum Prinsenhof, which can be seen in parallel with that at the Rijksmuseum.

The bustling Delft of the 17<sup>th</sup> century is presented through documents, objects, and art pieces from Vermeer's immediate surroundings. One of the highlights is the painting *The Matchmaker* by Dirck van Baburen, which may have been owned by Vermeer's mother-in-law, where he lived. The canvas is reflected on Vermeer's *Lady seated at the harpsichord*.

Vermeer was by no means the only painter active in Delft. The exhibition, therefore, includes pieces by many other masters who worked in the city for long or shorter periods, including Jan Steen, Gerard Houckgeest, Cornelis de Man, Anthonie Palamedesz, Maria van Oosterwijk, and Pieter de Hooch. Their artwork shows the artistic climate in which Vermeer was formed as an artist.

**Rembrandt and contemporaries, Hermitage**

In 2003, the American investor Thomas S. Kaplan and his wife, Daphne Recanati Kaplan, started collecting Dutch paintings from the 17<sup>th</sup> century. The Leiden Collection currently comprises of 250 paintings, making it one of the largest and most important private collections. Thirty-five history paintings from this collection are on display at the Hermitage in Amsterdam this spring.

Among them are two pieces by Rembrandt van Rijn (1606-'69). He was convinced that a master painter must also be a history painter and shows this here, among others, with his portrait of *Minerva in Her Study* (1635), an impressive painting (138 x 116.5 cm) of the goddess of wisdom. In contrast, there is the tiny painting *Bust of a Bearded Old Man* (1633),

measuring only 10.6 x 7.2 cm. The remaining pieces are by painters associated with Rembrandt, such as Pieter Lastman, Ferdinand Bol (1616-'80), and Arent de Gelder.